

Sygn. akt II K 266/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Legionowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Kosiński

Protokolant: Marta Czapska

w obecności oskarżyciela Prokuratora Joanny Niedzielskiej

po rozpoznaniu dnia 07 stycznia 2016 r. , 14 kwietnia 2016 r. , 25 maja 2016 r. i 06 lipca 2016 r. na rozprawie w Legionowie sprawy :

G. M. (1) , syna W. i M. z d. L. , ur. (...) w W.

oskarżonego o to, że :

w okresie od dnia 01 października 2013 roku do dnia 30 września 2014 roku w S. , województwo (...) uporczywie uchylał się od ciężącego na nim z mocy ustawy oraz orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie , sygn. akt VI C 196/05 obowiązku opieki poprzez niełożenie na utrzymanie syna S. M. , przez co naraził go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych

to jest o czyn z art. 209 § 1 k.k.

1. Oskarżonego G. M. (1) uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu;
2. Na podstawie art. 632 k.p.k. koszty postępowania odnośnie ponosi Skarbu Państwa.

Sygn. akt II K 266/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

N. M. i oskarżony G. M. (1) byli małżeństwem od 01 września 1998 r. . Z tego związku małżeńskiego oskarżony G. M. (2) posiada syna S. M. urodzonego (...). Jednak od 2003 r. oskarżony G. M. (1) i jego żona N. M. pozostawali w faktycznej separacji . W tym czasie oskarżony G. M. (1) pozostawał w związku konkubencki ze swoją późniejszą żoną I. M. . W dniu 09 września 2003 r. wobec faktu iż N. M. planowała wyjechać z synem S. M. na Ukrainę oskarżony G. M. (1) przekazał jej kwotę 40000 zł na poczet przyszłych alimentów na rzecz syna S. M. do ukończenia przez niego 18 lat. Na tą okoliczność zostało spisane oświadczenie między stronami (k. 101 akt II K 264/11) . Sądu Okręgowego w Warszawie VI Wydział Rodzinny Odwoławczy wyrokiem z dnia 1 marca 2007 r. sygn. akt VI C 196/05 orzekł rozwód małżeństwa zawartego między oskarżonym G. M. (1) a N. M. bez orzekania o winie . Kosztami utrzymania syna S. M. Sąd obciążył oboje rodziców , ustalając udział G. M. (1) na kwotę 250 zł płatnych do dnia 10 każdego miesiąca płatnych do rak N. M. z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki płatności którejkolwiek z rat (k. 29 akt. II K 264/11) .

Nie można ustalić czy w okresie od dnia 01 października 2013 roku do dnia 30 września 2014 roku oskarżony G. M. (1) poza przekazaniem 09 września 2003 r. kwoty 40000 zł z tytułu przyszłych alimentów na rzecz syna S. M.łożył w

inny sposób na utrzymanie syna bądź utrzymywał z nim kontakt. Od listopada 2013 r. oskarżony G. M. (1) przebywał w Anglii gdzie pracował .

G. M. (1) ma ukończone 43 lat , jest po rozwodzie , ma na utrzymaniu sześcioro dzieci , pracuje dorywczo i uzyskuje dochód w wysokości 500-800 zł miesięcznie , był karany (k. 141) , był leczony psychiatrycznie , nie był leczony odwykowo. Z opinii sądu psychiatrycznej sporządzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów w dniu 29 lutego 2016 r. (k. 170 – 172) i z opinii uzupełniającej sporządzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów w dniu 18 kwietnia 2016 r. (k. 192-193) wynika iż w czasie zarzucanego mu czynu oskarżony G. M. (1) miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu oraz zdolność do pokierowaniem swoim postępowaniem . Poczytalność nie budzi wątpliwości . Oskarżony G. M. (1) może brać udział w postępowaniu karnym i prowadzić obronę w sposób samodzielny i rozsądny .

Sąd powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie następujących dowodów : wyjaśnień oskarżonego G. M. (1) oraz zeznań świadków : M. M. (k. 212-213) i P. B. (k. 213-214), wniosku o ściganie wraz z załącznikami (k. 1-7) , informacji z Urzędu Pracy (k. 14) , informacji z O. (k. 22) , zaświadczenia o skuteczności egzekucji świadczenia alimentacyjnego (k. 23) , informacji o wysokości wyegzekwowanego świadczenia alimentacyjnego (k. 24) , notatki urzędowej (k. 25) , informacji z O. (k. 28) , kary karnej k. 43, k. 64 , k. 123 i k. 141) , opinii sądu psychiatrycznej (k. 170-172) , uzupełniającej opinii sądu psychiatryczna (k. 192-193) oraz wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie VI Wydział Rodzinny Odwoławczy z dnia 1 marca 2007 r. sygn. akt VI C 196/05 (k. 29 akt. II K 264/11) i oświadczenia (k. 101 akt II K 264/11) .

G. M. (1) stanął pod zarzutem , iż w okresie od dnia 01 października 2013 roku do dnia 30 września 2014 roku w S. , województwo (...) uporczywie uchylał się od ciężącego na nim z mocy ustawy oraz orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie , sygn. akt VI C 196/05 obowiązku opieki poprzez niełożenie na utrzymanie syna S. M. , przez co naraził go na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych to jest popełnienia czynu z art. 209 § 1 k.k. .

Oskarżony G. M. (1) w postępowaniu przygotowawczym i na rozprawie przed Sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu . W postępowaniu przygotowawczym oskarżony G. M. (1) wyjaśnił iż od listopada 2013 r. mieszkał w Anglii. Z związku z żoną N. M. ma syna S. M. który ma obecnie 14 lat . Oskarżony G. M. (1) wskazała iż z N. M. rozstał się w 2003 r. . W we wrześniu 2003 r. przekazał N. M. kwotę 40000 zł na co otrzymał pokwitowania . Pieniądze te przekazał N. M. tytułem przyszłych alimentów na rzecz syna i miały one zabezpieczyć alimenty na syna S. M. do ukończenia przez niego 18 lat. Następnie N. M. z synem wyjechała na Ukrainę i nie miał z nimi kontaktu . W roku 2007 wyrokiem Sądu zostały zasądzone od niego alimenty na rzecz syna S. w kwocie 250 zł (k. 72-73 v) . Natomiast na rozprawie przed Sądem oskarżony G. M. (1) odmówił składania wyjaśnień i potwierdził swoje wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym (k. 149) .

Sąd dał w całości wiarę wyjaśnieniom oskarżonego G. M. (1) . W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego G. M. (1) są jasne , dokładne i korespondują z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego zwłaszcza z zeznaniami świadków : M. M. (k. 212-213) i P. B. (k. 213-214) w zakresie jakim Sąd dał im wiarę . Należy wskazać iż wobec faktu iż świadek N. M. – była żona oskarżonego na podstawie art. 182 § 1 k.p.k. odmówiła składania zeznań (k. 149) Sąd nie mogli na podstawie zeznań tego świadka zweryfikować prawdziwości wyjaśnień oskarżonego G. M. (1) .

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków : M. M. (k. 212-213) i P. B. (k. 213-214) jako jasnym , dokładnym , spójnym i logicznym.

Z zeznań M. M. – matki oskarżonego G. M. (1) wynika iż wobec faktu że N. M. wraz z jej wnukiem S. M. mieli w 2003 r. wyjechać na Ukrainę lub N. M. miała kupić mieszkanie w W. jej syn G. M. (1) podjął decyzję o przekazanie N. kwoty 40000 zł na utrzymanie syna S. . Z dalszych zeznań świadka M. M. wynika iż syn na ten cel dostał pieniądze od niej i swojego ojca oraz brata ciotecznej P. B.. Następnie świadek ten opisał w jakich okolicznościach oskarżony G. M. (1) przekazał te pieniądze swojej żonie N. M..

Natomiast z zeznań świadka P. B. wynika w jakich okolicznościach w roku 2003 przekazał swojemu bratu cioteczemu – oskarżonemu G. M. (1) kwotę 5000-6000 zł . Z zeznań tego świadka wynika iż przekazał tą kwotę oskarżonemu G. M. (1) by ten mógł przekazać kwotę ok. 40000 zł N. M. z tytułu alimentów na rzecz ich syna S. (k. 213-214) .

Fakt, że wymienieni wyżej świadkowie precyzyjnie określają zakres swojej wiedzy na temat zdarzenia, w zakresie których sąd dał wiarę zeznaniom tych świadków, świadczy zdaniem sądu o braku skłonności do konfabulacji i dążeniu do rzetelnego przedstawienia przebiegu wydarzeń. Zeznania świadków są jasne , dokładne i korespondują z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie.

Natomiast świadek N. M. – była żona oskarżonego na podstawie art. 182 § 1 k.p.k. odmówiła składania zeznań (k. 149) . Świadek W. M. ojciec oskarżonego na podstawie art. 182 § 1 k.p.k. również odmówił składania zeznań (k. 212) .

Sąd dał pełną wiarę opinią sądowo psychiatrycznym sporządzonym przez biegłych lekarzy psychiatrów jako jasnym , dokładnym i fachowym . Z opinii sądowo psychiatrycznej sporządzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów w dniu 29 lutego 2016 r. (k. 170 – 172) i z opinii uzupełniającej sporządzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów w dniu 18 kwietnia 2016 r. (k. 192-193) wynika iż w czasie zarzucanego mu czynu oskarżony G. M. (1) miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu oraz zdolność do pokierowaniem swoim postępowaniem . Poczytalność nie budzi wątpliwości . Oskarżony G. M. (1) może brać udział w postępowaniu karnym i prowadzić obronę w sposób samodzielny i rozsądny .

Sąd dał w pełni wiarę dowodom z dokumentów , albowiem dokumenty powyższe zostały sporządzone przez funkcjonariuszy publicznych , nie zainteresowanych rozstrzygnięciem w sprawie , a zatem nie mających logicznego powodu , by przedstawiać nieprawdziwy stan rzeczy w dokumentach . Brak jest na tych dokumentach jakichkolwiek śladów podrobienia bądź przerobienia .

Sąd dał ponadto wiarę wszystkim ujawnionym na rozprawie dokumentom. Ich autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, ani nie stoi w sprzeczności z żadnym innym dowodem, a tym samym nie budzi wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Przepis art. 209 § 1 k.k. stanowi , iż karze podlega , kto, uporczywie uchyla się od wykonania ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Dobrami, które chroni przepis art. 209 § 1 k.k., jest rodzina i obowiązek opieki. Chodzi w nim o zabezpieczenie materialnych podstaw egzystencji osób dla sprawcy najbliższych oraz tych, których prawa w tym zakresie zabezpieczone są orzeczeniem sądowym lub ustawą. Przystępstwo z art. 209 § 1 k.k. jest przestępstwem indywidualnym właściwym. Jego sprawcą może być tylko osoba, która mocą ustawy lub orzeczenia sądowego zobowiązana jest do opieki. Chodzi tu więc zarówno o osoby, które na mocy przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zobowiązane są do alimentowania wskazanych tam osób jak i o każdą inną osobę, na której ciąży - oparty na orzeczeniu sądowym i w zakresie w nim ustalonym - obowiązek opieki. Przystępstwo z art. 209 § 1 k.k. jest przestępstwem skutkowym z zaniechania i polega na uporczywym uchylaniu się od wykonywania obowiązku opieki, poprzez niełożenie na utrzymanie osób uprawnionych. Aby znamiona typu czynu zabronionego były spełnione, należy stwierdzić, że sprawca: był zobowiązany do obowiązku opieki bądź z mocy ustawy, bądź z mocy orzeczenia sądowego, uchylał się od tego obowiązku w sposób uporczywy, uchylanie, o którym mowa w przepisie art. 209 k.k., polegało na niełożeniu na utrzymanie osoby uprawnionej, w wyniku tego niełożenia osoba uprawniona narażona została na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. W pojęciu „uchyla się” zawarty jest zawsze negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do świadczenia, sprawiający, że nie dopełnia ona nałożonego na nią obowiązku, mimo że ma obiektywną możliwość jego wykonania. Sprawca obowiązku nie wypełnia, bo go wypełnić nie chce, lub lekceważy ten obowiązek. Ten negatywny stosunek musi być zawsze poparty dowodami (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II KRN 204/96, Prok. i Pr. 1996, nr 11, poz. 4).

Przestępstwo z art. 209 k.k. jest przestępstwem materialnym. Skutkiem, od którego zależy dokonanie tego przestępstwa, jest narażenie osoby uprawnionej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Przestępstwo z art. 209 k.k. jest przestępstwem konkretnego narażenia na niebezpieczeństwo. Do wypełnienia ustawowych znamion tego przestępstwa wystarcza samo narażenie uprawnionego do alimentacji na niemożność zaspokojenia jego podstawowych potrzeb, pozostające w związku przyczynowym z uchylaniem się sprawcy od ciężącego na nim obowiązkułożenia na utrzymanie osoby, o której w przepisie mowa. (Komentarz do art. 209 kodeksu karnego (Dz.U.97.88.553), [w:] A. Barczak-Oplustil, G. Bogdan, Z. Ćwiąkalski, M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Rodzynkiewicz, M. Szewczyk, W. Wróbel, A. Zoll, Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117-277 k.k., Zakamycze, 2006, wyd. II.) .

Jeżeli chodzi o czyn z art. 209 § 1 k.k. zarzucony oskarżonemu G. M. (1) to nie można stwierdzić na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego by oskarżony popełnił zarzucony mu czyn. Należy zauważyć iż zebrane w sprawie dowody nie potwierdziły faktu iż oskarżony G. M. (1) w okresie objętym aktem oskarżenia nie płacił zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie VI Wydział Rodzinny Odwoławczy z dnia 1 marca 2007 r. sygn. akt VI C 196/05 alimenty w kwocie 250 zł miesięcznie na rzecz syna S. M. . Należy wskazać jedynym dowodem w niniejszej sprawie na podstawie którego Sąd mógł poczynić ustalenia faktyczne były wyjaśnienia oskarżonego G. M. (1) złożone w postępowaniu przygotowawczym , gdyż świadek N. M. – była żona oskarżonego na podstawie art. 182 § 1 k.p.k. odmówiła składania zeznań (k. 149) . Tym samym nie można ustalić czy oskarżony G. M. (1) po przekazaniu 09 września 2003 roku N. M. kwoty 40000 zł tytułem przyszłych alimentów na rzecz syna S. M. (k. 101 akt II K 264/11) w okresie objętym aktem oskarżenia w niniejszej sprawie to jest od dnia 01 października 2013 roku do dnia 30 września 2014 rokułożył na jego utrzymanie czy też kontaktował się z synem . Nie można również zweryfikować prawdziwości twierdzeń oskarżonego że w dniu 09 września 2003 r. przekazał swojej żonie N. M. kwotę 40000 zł tytułem przyszyły alimentów na rzecz syna S. M. do ukończenia przez niego 18 lat. Należy wskazać iż oskarżony przedłożył oświadczenie pisemne N. M. z dnia 09 września 2003 r. potwierdzające ten fakt (k. 101 akt II K 264/11) .

Dlatego Sąd rozstrzygnął wszelkie wątpliwości których nie usunięto w postępowaniu dowodowym na podstawie art. 5 § 2 k.p.k. na korzyść oskarżonego G. M. (1) i uniewinnił go od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 209 § 1 k.k..

Na podstawie art. 632 k.p.k. koszty postępowania ponosi Skarbu Państwa.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w wyroku.